

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת וירא תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ל"ה

1. לשמואל, למדנו שגזרו המתנת ג' חודשים בקטנה, משום גדולה. כיצד מתיישב עם משנתנו בענין 'חילוף נשים' שבקטנות - מחזירין אותן מיד? חילוף נשים אינו מצוי, ולכן כמו הוראת שעה, אין גוזרים בה על קטנה משום גדולה.
2. לשון שניה בדברי שמואל: כולן ממתנות ג' חדשים, חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה. משמע קטנה בת ישראל - אינה ממתניה. אף כאן מדובר שנבעלה לראשון בזנות. ומה שלא גזרו משום גדולה כיון שזנות בקטנה לא שכיח. מדוע לא נגזור בגיורת ומשוחררת שמצוי בה זנות? שמואל סבר כרבי יוסי שמתיר לגיורת, שבויה ושפחה, ליארס ולינשא מיד. [ור' יהודה מצריך המתנה]
3. מה טעמו של ר' יוסי?
  - א. לרבה: אשה מזנה משמשת במוך, ואין לחוש שנתעברה. גיורת, כיון שדעתה להתגייר משמרת עצמה כדי להבחין בזרע שאחרי הגיור. וכן שבויה ושפחה שמעו שעתידות להשתחרר ומשמרות עצמן.
  - הקשה אב"י - יוצאת בשן ועין - כיצד יתכן ששומרת על עצמה, וטורחת לשאת מוך, הרי אינה יודעת שעתידה להשתחרר. ואין לומר שבמקרה שלא היה צפוי, מודה ר' יוסי שאין צריך להמתין, שהרי התיר מיד אפילו באנוסה ומפונה.
  - ב. לאב"י: אשה מזנה מתהפכת, שלא תתעבר. וכיון שהוא מעשה קל, אף יוצאת בשן ועין ואנוסה עושות כך. אמנם לר"י חוששים שלא נהפכה יפה.
4. שנינו 'ואם היו כהנות נפסלות מן הכהונה'. מה הביאור? אין לפרש אם היו נשי כהנים נאסרות על בעליהן - שהרי אף באשת ישראל שנאנסה, אמר רב ששת, אף על פי שמתרת לבעלה - פסולה לכהונה. אלא - אם היו בנות כהנים הנשואות לישראל - אם ימות בעלה בלי זרע, אינה חוזרת לאכול בתרומה.
5. החולץ ליבמתו, ונמצא לאחמ"כ שהיתה מעוברת מהמת, וילדה. מה דינם? אם הולד בר קיימא - הרי זה כאילו לא היה כאן חליצה, הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו. וכן לא נפסלה לכהונה. אם הולד נפל - חלו כל האיסורים כדין כל חלוצה.
6. הכונס את יבמתו, ונמצא לאחמ"כ שהיתה מעוברת מהמת, וילדה. מה דינם? אם הולד בר קיימא - יוציאנה בלא גט, וחייבין שניהם קרבן, על שגגת ערוה. אם הולד נפל - יקיימנה. ספק בן תשעה ושייך למת, ספק בן שבעה ושייך ליבם - יוציאנה מספק. והולד כשר. וחייבין באשם תלוי, שמא עברו על אשת אח.
7. החולץ למעוברת והפילה. האם צריכה שוב חליצה מן האחין? ר' יוחנן - אינה צריכה, כיון שחליצה או יבום של מעוברת אינה כשרה. שורש מחלוקתם - א. סברא - אם יבא אליהו קודם, ויאמר שעתידה להפיל ודאי שתחלוץ, ונחלקו האם כאן אומרים 'התגלה למפרע' שהיתה ראויה. ב. פסוק - לרבי יוחנן: "ובן אין לו" ואכן אין לו. לריש לקיש: דורשים "עיינ עליו" ואפילו עובר נחשב.
8. אלו קטעים ממשנתנו בענין ולד נפל, מתפרשים ע"פ מחלוקת ר' יוחנן וריש לקיש? הטעם ששינינו בחלץ, שנפסלה לכהונה - לר"י: שחליצת מעוברת כשרה. לר"ל: חומר מדרבנן, שמא לא ידעו שהיא מעוברת ויתירו כל חלוצה. הטעם שלא שינינו בחלץ, שאינה צריכה חליצה מן האחין - לר"ל: כיון שצריכה. לר"י: אגב שברישא הוצרך לכתוב ענין הכהונה אף בסיפא. הטעם ששינינו בכונס את יבמתו יקיים - לר"י: כבר נתקיימה המצוה ואינו צריך לבא עליה שוב. לר"ל: יחזור ויבעול ויקיים, שאין דרך אחרת. הטעם שלא שינינו אם רצה יוציא - לר"ל: בנט אינו יכול כיון שזקוקה היא, חליצה אינו יכול הואיל ובא עליה. לר"י: אכן יכול להוציא ו'יקיים'.
9. ברייתא - הכונס את יבמתו, ונמצאת מעוברת לא תנשא צרתה שמא לא יהא הולד בן קיימא. ואם ביאת מעוברת מועילה מדוע לא תנשא, הרי נפטרה? משום קושיא זו מפרש אב"י: בניאה - לכולי עלמא לא מועילה. ונחלקו רק בחליצה. דחה רבא: הרי קיימא לן שאין לחלק בין חליצה ליבום, וכשזו פוטרת אף זו פוטרת.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)